

Bibliografia literatury polskiej. Nowy Korbut, Warszawa 1964, t. 2, s. 41

BOLESTRASZYCKI – ŚWIĘTOPEŁK SAMUEL (XVII w.); Inna forma nazwiska: BOLESTRASZYCKI – SWATOPEŁK. Tłumacz.

Urodzony w średnio zamożnej rodzinie ziemiańskiej, herbu Lis, pochodzącej z Irzyc w Krakowskim, a osiedlonej pod Przemyślem; syn Stefana. Miał brata Jana i Piotra. Pełnił funkcję sekretarza Zygmunta III. Kształcił się zapewne we Francji; znał język francuski. Był wyznania kalwińskiego. Oskarżony w 1625 przez biskupa przemyskiego A. Grochowskiego o wydanie tłumaczenia traktatu francuskiego teologia – polemisty kalwińskiego Piotra du Moulin pt. *Heraklit*, skazany został wyrokiem sądu ziemskiego w Przemyślu, potwierdzonym przez trybunał w Lublinie w 1627, na sześć miesięcy więzy i na grzywny pod karą banicji. Jednocześnie wydano zakaz czytania tłumaczenia pod groźbą surowych kar; oryginał książki spalono na rynku w Przemyślu, przekład w Lublinie. Sprawa nabrała szerokiego rozgłosu; wyrok uważano za pogwałcenie uchwał konfederacji warszawskiej 1573, a dysydenci wystosowali specjalną suplikę na sejm 1627, który starał się złagodzić wzburzenie ogłoszeniem „przystojnej deklaracji”. Oskarżony nie odbył nałożonej kary i uszedł na Węgry, znajdując w 1628–1629 schronienie na dworze Gabriela Bethlena w Siedmiogrodzie, gdzie nawiązał kontakty z agentami kardynała Richelieu’go i Gustawa Adolfa. Po śmierci Bethlena, gdy sprawa poruszona na sejmie w 1629 nie odniosła żadnego skutku, oddał się pod opiekę Rafała Leszczyńskiego i Krzysztofa

Radziwiłła. Ujmował się za nim również H. Moskorzewski. Po powrocie do Polski w 1630 żadanego przez biskupa Grochowskiego odszkodowania nie zapłacił, zwlekając aż do minięcia terminu egzekucji wyroku. Brał udział w synodach wyznania kalwińskiego (m.in. 1632, 1635, 1642); w 1634 był delegatem na konwokację generalną we Włodawie. Prowadził spory rodzinne z bratem Piotrem. Opiekował się synowcem swym Mikołajem. Żył jeszcze w 1654, oczyszczony całkowicie z zarzutów wyroku 1627, unieważnionego konstytucją sejmową 1649.